

ด้านตะวันตกเฉียงเหนือ
ซึ่งเป็นส่วนด้านหลัง
ของอาคารมีมุขยอดโดม
ขนาดย่อมลงมา
มุขนี้เป็นทางเดิน
ภายในของอาคาร
และภายในเป็นห้องบันได
เวียนขึ้นสู่ดาดฟ้า

The northwestern side
is the back of the building.
It is capped by a small dome,
and there is a small
spiral stairway connecting
the floors leading
to the rooftop.

ทำเนียบรัฐบาล
GOVERNMENT HOUSE

ทำเนียบรัฐบาล
GOVERNMENT HOUSE

THE ROYAL
THAI
GOVERNMENT

THE ROYAL THAI GOVERNMENT

ภาพร่างบ้านนรสิงห์
ของอันนิบาเล ริก็อตตี

The sketch of
Norasingh Villa
by Mr. Annibale Rigotti

ตึกบัญชาการ ๒ (หลังเก่า) เป็นตึกสูง ๕ ชั้น ตั้งอยู่มุมตะวันออกเฉียงใต้ สร้างในสมัยจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นนายกรัฐมนตรี สถาปนิกคือนายดวงยศสุนทร ลักษณะสถาปัตยกรรมเป็นแบบสากลนิยม สร้างหักมุมตามแนวของกำแพง เพื่อรักษารูปแบบของสิ่งก่อสร้างเดิมคือ “เรือนพลอยนพเก้า” ซึ่งเป็นเรือนไม้ที่สร้างโค้งตามมุมกำแพง

เรือนพลอยนพเก้า ประกอบด้วยห้อง ๙ ห้อง แต่ละห้องมีชื่อตามอัญมณี ๙ สี สมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี เคยใช้เป็นที่ตั้งสำนักงานสภาวัฒนธรรมแห่งชาติ และสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี ที่เดิมนั้นยังมี “เรือนพราน” ซึ่งท่านเจ้าของบ้านคงตั้งชื่อเนื่องจากท่านเคยเป็นเสือป่าพรานหลวง เรือนทั้ง ๒ หลังได้ใช้เป็นบ้านพักของผู้อาศัย

เมื่อสร้างตึกใหม่แล้วเรียกตึกบัญชาการเพราะนายกรัฐมนตรีใช้เป็นสถานที่ทำงานและลงนามคำสั่งต่าง ๆบัญชาการอยู่ที่ตึกนี้ และที่ต่อมาเรียกตึกบัญชาการหลังเก่า เพราะมีการก่อสร้างตึกบัญชาการหลังใหม่ ปัจจุบันใช้เป็นทำงานของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

The (former) Command Building 2: This is a five-storey concrete building situated in the southeastern corner. It was constructed during the premiership of Field Marshal Srisdi Dhanarajata. The building, built in contemporary style, was designed by Mr. Duang Yossundara. The angular shape of building follows the line of the connecting walls and preserves the style of the original structure, namely the wooden Phloi Nopphakhao Building, which followed the line of the walls.

The Phloi Nopphakhao Building was a nine-roomed building, with each room named after gems in nine different colours. When Field Marshal P. Pibulsonggram was Prime Minister the building was used as the Office of the National Culture Council and the Prime Minister's Office. This area was also the site of the Phran Building. It is likely that the building was given the name Phran (which means hunter) because the owner was Vice-President of the Wild Tigers Corps during the reign of King Rama VI.

The new structure was given the name Banchakan (command) Building because the then Prime Minister used it as his own office where commands and directives were signed. It is known as the former Banchakan Building because a new Banchakan Building has since been constructed. At present, the building is used as the Secretariat of the Prime Minister.

ห้องประชุมคณะรัฐมนตรี สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๒
Later, in 1989, the meeting room
for the Cabinet was built
on the roof of the building.

ตึกบัญชาการ ๑ (หลังใหม่) เป็นตึกสูง ๕ ชั้น ตั้งอยู่ระหว่างตึกบัญชาการ ๒ (หลังเก่า) และตึกแสงอาทิตย์ สร้างสมัยจอมพล ถนอม กิตติขจร เป็นนายกรัฐมนตรี เนื่องจากเห็นว่าเพราะงานราชการของทำเนียบรัฐบาลเพิ่มขยายมากขึ้น พื้นที่ตึกบัญชาการ ๒ (หลังเก่า) ไม่เพียงพอใช้สอย จึงได้มีการก่อสร้างอาคารเพิ่ม โดยเริ่มก่อสร้างตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๒ มีสะพานเชื่อมกับตึกบัญชาการ ๒ (หลังเก่า) ที่ชั้น ๒ ชั้น ๓ และชั้น ๔ ผู้ออกแบบคือพันเอก จิระ ศิลปนก เมื่อสร้างเสร็จได้ย้ายที่ทำการของนายกรัฐมนตรีมาที่ตึกนี้จึงเรียกตึกบัญชาการ และต่อมาได้ก่อสร้างชั้น ๕ ซึ่งเดิมเป็นดาดฟ้าให้เป็นห้องประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๒

The (new) Command Building 1: This five-storey concrete building is situated between the (former) Command Building 2 and the Saeng Athit Building. The building was constructed while Field Marshal Thanom Kittikachorn was Prime Minister, because he felt that the existing Command Building was too small to handle the increasing amount of official work. So, the construction of the (new) Command Building was begun in 1969. A connecting walkway joins the buildings on the second, third and fourth floors. The designer was Colonel Chira Silpakanok. Upon completion of construction, the Prime Minister's Office was relocated to the new premises and the building given the name the (new) Command Building after the former building. Later, in 1989, the meeting room for the Cabinet was built on the roof of the building.

ทำเนียบรัฐบาล

รัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี
(พ.ศ. ๒๕๕๗ - พ.ศ. ๒๕๖๒)

ตึกบัญชาการ

การปรับปรุงภูมิทัศน์และสถาปัตยกรรมในทำเนียบรัฐบาลมีอย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุผลหลัก คือความต้องการพื้นที่ใช้สอยที่เพิ่มมากขึ้น ในสมัยจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นนายกรัฐมนตรี มีดำริให้สร้างอาคารสูง ๕ ชั้น ปัจจุบัน คือ ตึกบัญชาการ ๒ ตั้งอยู่บนถนนออกแดงใต้ ลักษณะสถาปัตยกรรมเป็นแบบสาคอนิยม สร้างหักมุมตามแนวของกำแพง เหตุที่เรียกตึกนี้ว่า “ตึกบัญชาการ” เพราะนายกรัฐมนตรีใช้เป็นสถานที่ทำงานและลงนามคำสั่งต่าง ๆ บัญชาการอยู่ที่ตึกนี้ และต่อมาเปลี่ยนเป็นชื่อ ตึกบัญชาการ ๒ เพราะมีการก่อสร้างตึกบัญชาการหลังใหม่ ที่มีขนาดใหญ่ขึ้น ปัจจุบัน คือ ตึกบัญชาการ ๑

ตึกบัญชาการ ๑ เป็นตึกสูง ๕ ชั้น ตั้งอยู่ระหว่างตึกบัญชาการ ๒ และตึกแสงอาทิตย์ สร้างสมัยจอมพล ถนอม กิตติขจร เป็นนายกรัฐมนตรี เนื่องจากเห็นว่างานราชการของทำเนียบรัฐบาลเพิ่มขึ้น จนพื้นที่ตึกบัญชาการ ๒ ไม่เพียงพอใช้สอย จึงได้มีการก่อสร้างอาคารเพิ่ม โดยก่อสร้างเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๒ มีสะพานทางเชื่อมกับตึกบัญชาการ ๒ ที่ชั้น ๒ ชั้น ๓ และชั้น ๔ เมื่อสร้างเสร็จได้ย้ายที่ทำงานของนายกรัฐมนตรีมาที่ตึกนี้ จึงเรียกว่า ตึกบัญชาการ และใช้พื้นที่บนชั้น ๕ เป็นห้องประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๒

ปัจจุบันตึกนี้เป็นที่ทำงานของรองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ข้าราชการการเมือง และส่วนราชการในสังกัดสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีบางส่วน รวมทั้งเป็นห้องประชุมของคณะกรรมการและอนุกรรมการต่าง ๆ ที่แต่งตั้งโดยนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ผสานสถาปัตยกรรมตึกบัญชาการเป็นหนึ่งเดียว กับตึกไทยคู่ฟ้า

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้มีดำริให้ดำเนินการตกแต่งตึกบัญชาการ ๑ และตึกบัญชาการ ๒ ด้วยการสร้างสถาปัตยกรรมตกแต่งภายนอกอาคารที่เรียกว่า “เปลือกอาคาร” หรือ ฟาซาด (Façade) เนื่องจากตึกบัญชาการ ๑ และ ตึกบัญชาการ ๒ สร้างขึ้นคนละยุคสมัย และมีลักษณะสถาปัตยกรรมแบบสากลนิยม ดังนั้น จึงต้องการให้ตัวอาคารมีสถาปัตยกรรมเวเนเซียนโกอีกที่มีความกลมกลืนเป็นหนึ่งเดียวกับตึกไทยคู่ฟ้า ซึ่งการตกแต่งดังกล่าวนอกจากจะช่วยแปลงโฉมอาคารให้สวยงามเป็นอันดับแรกแล้ว ประโยชน์ของฟาซาดยังทำหน้าที่ช่วยกรองแสง ช่วยลดอุณหภูมิ ความร้อนจากภายนอกเข้าสู่ภายในอาคาร ช่วยลดการใช้พลังงานให้น้อยลง ช่วยควบคุมการรั่วไหลของอากาศ ดูแลควบคุมความชื้น ช่วยกันไฟ ซึ่งเป็นการตกแต่งที่มีประโยชน์มากมายตามมา การตกแต่งมีการดึงรายละเอียดบางส่วนจากตึกไทยคู่ฟ้ามาใช้ นั่นคือส่วนที่คล้ายกับคทามาเป็นลวดลายหลักของเปลือกอาคาร ตึกบัญชาการ ๑ และ ตึกบัญชาการ ๒ และนำตราทำเนียบรัฐบาลมาออกแบบเป็นยอดแหลมด้านบนสุดของตึก เหมือนกับตึกไทยคู่ฟ้า ทำให้ตึกบัญชาการเดิมที่สร้างขึ้นในอีกสมัยหนึ่งสามารถเปลี่ยนรูปลักษณ์เป็นตึกยุคเดียวกันได้อย่างน่าทึ่ง ทำให้อาคารภายในทำเนียบรัฐบาลมีความสง่างาม กลมกลืนกันมากขึ้น โดยการดำเนินการในครั้งนี้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ได้รับความอนุเคราะห์จากกรมศิลปากรมาเป็นผู้ดำเนินการออกแบบและดำเนินการก่อสร้าง โดยโครงสร้างส่วนใหญ่เป็นหลักยึดติดผนัง ก่ออิฐฉาบปูน บางส่วนใช้เป็นสมาร์ทบอร์ด และตกแต่งผนังด้วยคอนกรีตเสริมใยแก้ว หรือ GRC ในการทำส่วนโค้ง

ส่วนภายในของตึกบัญชาการ ๑ มีการปรับปรุงโถงส่วนกลาง ชั้น ๑ ซึ่งเดิมเป็นพื้นที่กระเบื้อง มีการปรับเปลี่ยนใหม่เป็นพื้นแกรนิต มีการติดวอลล์เปเปอร์ใหม่หมดทั้งอาคารยกเว้นภายใน ห้องทำงาน มีการซ่อมแซมตราสัญลักษณ์ทำเนียบรัฐบาลใหม่ เพิ่มไฟส่องสว่าง ปรับเปลี่ยนเฟอร์นิเจอร์ใหม่เน้นความเรียบง่ายแต่ดูทันสมัย ห้องประชุม ๓๐๑, ๓๐๒, ๕๐๑, ๕๐๒, ๕๐๓, ๕๐๔ และ ๕๐๕ ได้รับการปรับปรุงใหม่หมด เปลี่ยนระบบโสตทัศนระบบแสง ระบบปรับอากาศ และเฟอร์นิเจอร์ใหม่ทั้งหมด รวมทั้งได้ปรับปรุงห้องทำงานส่วนตัวของนายกรัฐมนตรีที่ใช้ในวันประชุมคณะรัฐมนตรีที่อยู่ติดกับห้องประชุมคณะรัฐมนตรี (๕๐๑) ห้องทำงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรีที่ใช้ในวันประชุมคณะรัฐมนตรี ห้องทำงานในส่วนพื้นที่จัดเตรียมเอกสารการประชุมของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ห้องรับรอง ห้องรับประทานอาหารของคณะรัฐมนตรี และห้องรับรองบุคคลสำคัญ

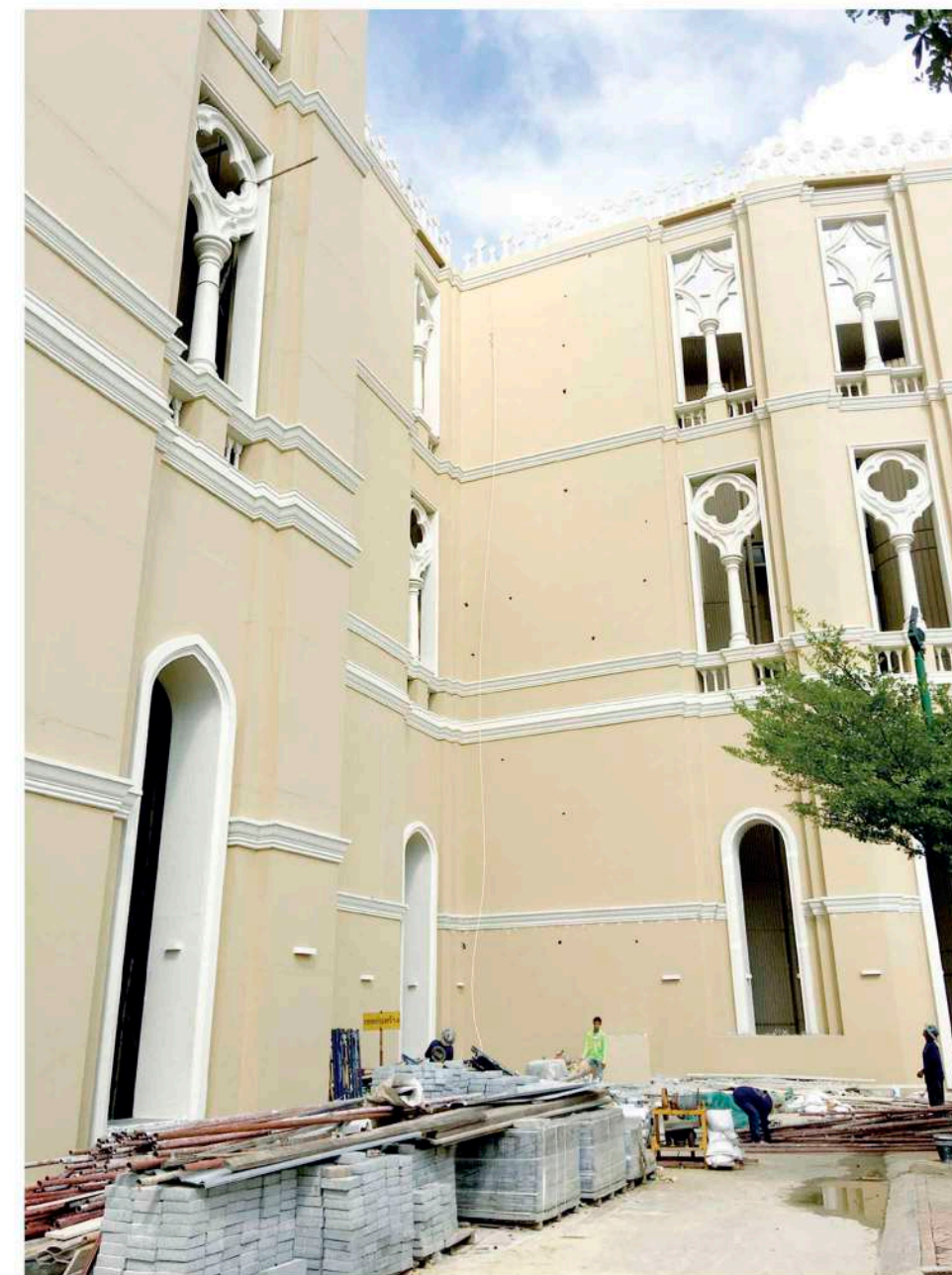
สำหรับการปรับปรุงตึกบัญชาการ ๒ มีการปรับปรุงใหม่ทั้งอาคาร เช่น ทาสีใหม่ เปลี่ยนผ้าม่านเป็นมู่ลี่ เปลี่ยนผ้าเบดานใหม่ตั้งแต่ชั้น ๑ ไปจนถึงชั้น ๕ เปลี่ยนทางเดินส่วนกลางจากพื้นไม้ปาร์เกต์เป็นพื้นไม้จริง และเนื่องจากห้องทำงานคณะโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ในตึกนาวิศโมสรได้ปรับให้เป็นห้องรับแขกสำหรับรองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และคณะโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรีไปแล้วสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี จึงได้ปรับปรุงชั้น ๔ ให้เป็นห้องทำงานของโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และรองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เปลี่ยนระบบโสตทัศนระบบแสง ระบบปรับอากาศ และเฟอร์นิเจอร์ใหม่ทั้งหมด ในส่วนชั้น ๕ เดิมเป็นห้องทำงานของผู้บริหารระดับสูงทางการเมือง ได้ปรับเปลี่ยนให้เป็นห้องประชุม ๒ ห้อง ได้แก่ ห้องประชุม ๒๕๐๒ และห้องประชุม ๒๕๐๓ เพื่อรองรับการประชุมต่าง ๆ และยังได้จัดให้มีห้องรับรองขนาดเล็กและห้องเตรียมอาหารด้วย

นอกจากนี้ยังมีการปรับปรุงห้องอาหารของเจ้าหน้าที่ ณ ตึกบัญชาการ ๑ ชั้นล่าง ให้สะอาดสวยงาม ถูกสุขอนามัย ซึ่งเมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นวันแรกของการเปิดให้บริการ หลังการปรับปรุง พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้ร่วมรับประทานอาหารกลางวันกับผู้สื่อข่าวประจำทำเนียบรัฐบาลที่ห้องอาหารแห่งนี้ด้วย

◆ รูปแบบตึกบัญชาการ ๑ และตึกบัญชาการ ๒ ก่อนการปรับปรุง

◆ การสร้างสถาปัตยกรรมตกแต่งภายนอกตึกบัญชาการ ๑ และตึกบัญชาการ ๒

♦ สถาปัตยกรรมตกแต่ง
ภายนอกอาคาร

◆ การใช้งานห้องรับรอง ๑ ตึกบัญชาการ ๑

◆ พื้นที่โล่งชั้น ๑ ตึกบัญชาการ ๑ ใช้จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์และจัดการแถลงข่าวของนายกรัฐมนตรี

◆ ห้องประชุมคณะรัฐมนตรี ชั้น ๕

◆ ห้องประชุม ๓๐๑ ชั้น ๓